

L'Assumpta

Publicat per [Lluís Noguera i Jordana](#) [1] el 27/09/2016 - 10:03 | Última modificació: 27/09/2016 - 10:04

Per què escriure de l'Assumpta? Ben coneguda com la Bailac. Perquè crec que és de justícia donar les gràcies a una persona que ha dedicat la seva vida professional al món de la cultura, i ho ha fet d'una determinada manera, amb grans i petits resultats. Toca ara perquè se'n ha jubilat. No és gran però tot arriba.

Llicenciada en Biblioteconomia i Documentació i en Filosofia i Lletres amb extensa expertesa en gestió i administració pública, formada en la divisió de management públic d'ESADE. Vinculada des dels inicis amb la biblioteca pública, àmbit on ha exercit diferents i importants responsabilitats com a cap del Servei de Biblioteques a la Diputació de Barcelona i com a Directora General de Cooperació Cultural de la Generalitat de Catalunya. La darrera etapa professional l'ha exercit com a gerent del Consorci de Biblioteques de Barcelona. De sempre vinculada al món de la cultura, i de les polítiques culturals.

La vaig conèixer en una reunió a l'Ajuntament de la Garriga on jo aleshores era regidor, a l'oposició. Encara no sé perquè però l'alcalde d'aleshores va convidar als diferents representants municipals a tenir una reunió amb l'Assumpta Bailac, del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona. Havíem de parlar del futur de la biblioteca de la Garriga. Era l'any 1993 ó 1994. De la Bailac ja se'n sentia parlar, i bé. Formava part d'un ecosistema; cultura, biblioteques, Diputació de Barcelona. L'alcalde no em va tornar a convocar a reunions com aquelles. Per estil, i estratègia, la Bailac va demanar la presència del màxim de representants municipals i així sumar consens per dibuixar la reinvençió de la biblioteca local. Vaig aprendre una altra manera de fer.

La vaig retrobar en les reunions de coordinació entre la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Granollers, reunions per planificar l'acció cultural del mandat 1999-2003, i en reunions ja concretament sobre la gestió del sistema bibliotecari a Granollers. La Bailac era la professional amb perfil tècnic-polític compromesa en uns serveis culturals de qualitat, en un sistema bibliotecari democratitzador de la cultura, en uns serveis públics clars, transparents i d'exigència màxima pels professionals que hi treballàvem. Alhora era capaç de fer avançar tots els actors; professionals, polítics, càrrecs tècnics de la Diputació i dels ajuntaments. Era capaç de fer-los, fer-nos, avançar cap a la construcció d'una de les millors xarxes de biblioteques d'Europa, perquè en l'exigència, en el compromís públic els referents internacionals sempre hi eren present. No li feia gens de por avaluar els serveis bibliotecaris.

És a prop seu i des de Granollers que vaig aprendre a analitzar, avaluar, conèixer com feiem les coses per així poder fer-les millor, també guiats pel regidor de cultura de Granollers, tot un expert en anàlisi i innovació, en Quico Sala. Incansable, pacient, rigorosa, exigent i per molt que ho disimulés alegre, optimista.

Vist des d'ara això de les biblioteques pot semblar que era molt fàcil però no. Bastir un servei de lectura local i en xarxa, construir des del sistema bibliotecari polítiques culturals locals, ser eficients i tenint el conjunt del territori present, fer un servei bàsic cultural, educatiu i àdhuc social. I alhora sabent escoltar, perquè a la Diputació de Barcelona, almenys en aquell mandat, van saber escoltar altres veus i sensibilitats més enllà del partit hegemònic a la Diputació, i per tant èrem crítics, exigents, fins i tot sorneguers davant estils monàrquics i provincialistes.

Portar a terme polítiques és d'un mèrit no obviàble, i fer-ho com ho ha anat fent ella menys. Podem afirmar que la Bailac ha estat una representant de la nova gestió pública a Catalunya, sense ser aliena a les pròpies cultures organitzatives però impulsora d'innovació, sempre mirant endavant, sempre eixamplant horitzonts.

La Bailac, i tot l'equip que l'ha acompanyat, i també responsables polítics, conscients de l'impuls de les biblioteques com a servei garantidor del dret a l'accés a la cultura i la informació, deia la Bailac va construir un model d'èxit, reconegut per la població, assumit i usat per la gent. Un model que cada municipi ha pogut completar amb accents i característiques pròpies. Això és una xarxa. Un model que també ha estat criticat, però vist des d'ara és de les accions polítiques que més s'assemblen al model de construir infraestructures de país impulsat en el seu dia per la Mancomunitat de Catalunya. Un model amb desenvolupament específic, singular a la capital de Catalunya, *el Pla de Biblioteques de Barcelona*, exemple internacional d'implementació de serveis bibliotecaris, culturals en una gran metròpolis.

Sens dubte la Bailac ha estat una ha estat una de les inspiradores i líders de la transformació radical de les biblioteques a Catalunya

En la seva idea de millora continua i voluntat d'establir objectius fruit del treball conjunt i per atendre millor les necessitats de la ciutadania va impulsar una reflexió estratègia clau, i encara vigent, l'any 2003 concretada en l'informe, «[La biblioteca pública: nous reptes i estratègies en la societat de la informació?](#) [2]».

Una de les claus de volta de tota aquesta revolució bibliotecària era desplegar la llei bàsica local que otorga la competència en el servei de lectura als ajuntaments de més de 5000 habitants, reconèixer la biblioteca i el foment de la lectura com a servei bàsic de qualsevol política cultural local, i inserir la biblioteca i les seves funcions, velles i noves, en el cor d'una política cultural local juntament amb la resta de serveis culturals i educatius. I la clau, el compromís de servei a la ciutadania, el compromís de construir serveis públics robustes, de qualitat, exigència i pensar sobretot en la ciutadania.

I per aquest motiu el quiosc tradicional es va inserir dins la biblioteca; es van incorporar espais d'estudi pels més joves; es va començar a llegir en veu alta en espais fins aleshores sagrats; es van anar construint petites comunitats lectores; de manera incipient s'activaven ponts amb les llibreries i el teixit editorial, etc etc. I en el camí de la construcció del sistema es va haver d'incorporar els reptes del paradigma digital (amb bon criteri).

Remarco; la Bailac va ser actora important alhora d'inserir l'acció bibliotecària en el si d'unes polítiques culturals locals modernes, i cal esmentar que mai va ser corporativista. Mai veia la biblioteca com un fi en si mateix. La Bailac va ser dissenyadora i gestora de polítiques culturals públiques més enllà del sistema bibliotecari, en els seus primers anys a la Diputació de Barcelona i durant el primer tripartit on va exercir de Directora General de Cooperació Cultural de la Generalitat. Anys gens fàcils però on va demostrar la seva fidelitat als projectes polítics més enllà de personalismes, la capacitat de gestionar el temps i sumar en moments de grans restes i la perseverança que les bones idees, la força dels arguments acaben per establir les agendes. El context requeria pràctiques menys rígides, més resilents però les eines de l'autonomia no permetien, ni permeten, progressar.

La Bailac ha estat perseverant i també ha hagut d'adaptar-se a temps no tan fàcils per a la cultura, les esquerres, els professionals. Temps on els accents han canviat i en especial per les polítiques culturals que pràcticament han desaparegut i ara mateix és difícil reconèixer-s'hi.

A l'inici d'aquest breu elogi he posat el típic currículum, abans d'acabar m'atreveixo a un altre més propi d'ella; dona, progressista, republicana, catalana, bona amiga, humil, pensadora, viatgera, gestora de la cultura, esperançada.

Ens trobem en noves etapes, en noves complexitats, ens nous reptes digitals. Un futur i un sistema que hauria de comptar, d'alguna manera, amb el capital i l'experiència de persones com l'Assumpta..

Lluís Noguera i Jordana

Gestor cultural, museòleg

Secretari General de Cultura i Mitjans de Comunicació Generalitat de Catalunya 2006-2010.

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: lectura i biblioteques

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2016/assumpta>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/noguerajll>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/cidoc_biblioteca_publica.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6690>